

שר החקלאות ופיתוח הכפר

ז' בתשרי, תשע"ח
27 בספטמבר, 2017

לכבוד,
מר משה כחלון,
שר האוצר

ח"כ יובל שטייניץ,
שר התשתיות

שלום רב,

הנדון: פגיעה אנושה בחקלאות ישראל (קיצוץ בהקצאת המים לחקלאות)

1. אבקש לפנות אליכם בנושא שעתיד לשנות את עתיד החקלאות בישראל, ולהעמידה בסכנת קיום ממשית.
2. אנשי המקצוע במשרדי הביאו לידיעתי כי בחומר שהופץ ע"י מועצת רשות המים לחברי המועצה, שבה חבר נציג ממשרדי, על סדר היום עומד (סעיף 2) "הקצאות מים למטרות חקלאות וטבע לשנת רישוי 2018 – כללי המים (הסדר מפורט לאזור קיצוב)(הוראת שעה), תשע"ח-2017.
3. במסגרת כללים אלו, המועצה מתבקשת לאשר נוסח כללים (לשמיעת עמדות הציבור) הכוללים:
  - א. קיצוץ בפועל של 54% בהקצאת המים השפירים במערכת הארצית לחקלאות בהשוואה להקצאות שניתנו לחקלאים בשנת 2017, מ- 455 מלמ"ק בשנת 2017 לפי הכללים ל 210 מלמ"ק לפי טיוטת הכללים.
  - ב. קיצוץ בפועל של כ- 10% בהקצאת מי השפד"ן בהשוואה להקצאות שניתנו לחקלאים בשנת 2017, מ 149 מלמ"ק בשנת 2017 לפי הכללים ל 135 מלמ"ק לפי טיוטת הכללים. אציין כי ע"פ כללי 2017, כמות השפד"ן הייתה צריכה לגדול ל- 151 מלמ"ק בשנת 2018.
  - ג. קיצוץ בפועל של 10% נוספים בהקצאת המים השפירים לאזור הגליל, קיצוץ זה מתווסף לקיצוצים שהוטלו על האזור בשנים 2016 ו 2017, סה"כ 25% בהשוואה בין 2017 ל- 2015, כאשר בפועל הקיצוץ היה עמוק יותר, מאחר ולא קוצצה ההקצאה לכבול שהינה מתוך הקצאה זו.
  - ד. ועוד קיצוצים באזור סובב כינרת וכמויות מי הקולחים באזורים שונים.
4. בדיון שנערך אתמול ברשות המים במסגרת וועדת תפעול, הוצג המצב ההידרולוגי שמחייב את ביצוע קיצוצים אלו, בהתבסס על ממוצע גשמים של 70% למרות שמודל החיזוי מראה 90%-85% מהממוצע הרב שנתו.

שר החקלאות ופיתוח הכפר

5. עוד הוצג בדיון כי הקיצוץ במים השפירים במערכת הארצית לחקלאות הינו רק 61 מלמ"ק וסה"כ 83 מלמ"ק במים השפירים, מאחר ואנשי המקצוע השוו לאומדן הצריכה בפועל, מיותר לציין כי זו אינה השוואה נכונה מאחר וכל צרכן מקבל מהרשות בכתב את **הקצאתו** בכל שנה, וזה הנתון שאתו החקלאים מקבלים החלטות, ומתכננים את משטר הגידולים, והינו הבטחה שלטונית וכלי לתכנון ארוך טווח.
6. יתרה מזו, לרשות המים אין נתוני צריכה מעודכנים שעל בסיסם ניתן לבצע את הקיצוץ ביחס לצריכה, וכל מקרה, קיצוץ זה בפועל, **צריך להתבצע בפועל אל מול ההקצאה**.
7. קיצוץ זה, משמעו פגיעה בכלל חקלאות ישראל, לרבות גם מטעים ובגידולים רב שנתיים נוספים, שהינם ענף עתיר השקעות הון ורק לאחר מספר שנים נהנים מתוצרתם. הקטנת כמות המים להשקיית מטעים וגידולים רב שנתיים, גורמת לנזק מידי בכמות הפירות, בגודל הפרי וזאת בנוסף לנזק לטווח ארוך לשנים הבאות, שאינו בר שיקום.
8. ברור לכל, כי החקלאות לא יכולה להתמודד עם קיצוץ דרסטי ומשמעותי בהקצאות המים כמוצע ע"י רשות המים, **ונדרשת התערבות מיידית של הממשלה** להצלת החקלאות מקריסה ומקריסת ההתיישבות בפריפריה ומגבולות המדינה, הן לטווח המידי והן לטווח הביניים כפי שיפורט להן :

פעולות בטווח המידי לשנת 2018

- א. הקטנת הקיצוץ באופן מידי ע"י אימוץ המודל החיזוי של 85% ולא מודל של 70%- תוספת של 36 מלמ"ק.
- ב. להגיש ולאשר החלטת ממשלה לתמיכה בחקלאים עקב ירידה בכמויות המים המוקצות למטרת חקלאות בדומה למתווה שאושר בהחלטה מס' 4491 של הממשלה ה 31 מיום כ"ה שבט תשס"ט (19.02.2009), בהתאמה לקיצוץ בשנת 2018. בשנת 2009, הממשלה אישרה תמיכה של 258 מלש"ח על הפחתה בהקצאה של כ- 100 מלמ"ק, כאשר בשנת 2018, מאחר והקיצוץ הינו מעל ל- 270 מלמ"ק, יידרש תקציב **מידי של 645 מלש"ח** ככל שלא יוקטן הקיצוץ. וזאת בכדי הן לשמר את יכולת הגידול ושמירה על הקרקע, כיסוי הוצאות לא נמנעות כאשר אין בפועל הכנסות, והן לפצות חקלאים אשר יוותרו מרצון על גידולים והקצאת מים וניוד בין גידולי שדה למטעים.
- ג. הגדלת רכישת המים המותפלים מעבר למחויבות בהסכמים הקיימים, גם אם מחיר הרכישה גבוה יותר מההסכם – 60 מלמ"ק לטובת החקלאות.
- ד. העברת מים לירדן ולרש"פ רק בהתאם להסכם הקיים.

שר החקלאות ופיתוח הכפר

- ה. ביצוע בחינה להמשך יישום עליית מחירי המים במסגרת תיקון 27 לחוק המים, לא ייתכן מצב שמעלים את המחיר בהבטחה לאמינות הספקה ומקטינים את הכמויות באופן משמעותי, הקטנת הקצאת המים משמעותה הקטנת גידולים שתגרור ירידה בפדיון שאינו מאפשר יכולת תשלום.
- ו. החזרת קמפיין הציבורי המסביר את הצורך המידי בצמצום וחיסכון בצריכת המים במגזר הביתי, למרות ההתפלה, והפניית החיסכון לחקלאות.
- ז. יצירת מסלול מהיר, הן תכנוני סטטוטורי ותקציבי "לקידוחי בצורת", לשם הגדלת היצע המים.

פעולות בטוח הבינוני להקטנת הקיצוץ בשנים הבאות

- ח. קידום הקמת מתקן התפלה נוסף בשורק עם יכול ייצור של 150 מלמ"ק – קיימת הסדרה סטטוטורית, נדרש לקדם את המכרז באופן מידי.
- ט. קידום סטטוטורי של הקמת מתקן התפלה באזור הגליל המערבי.
- י. שמירת יכולת השאיבה מהכנרת ע"י העברת מים, לרבות מים מותפלים לשיקומה.
9. אציין כי כל פיתוח משק המים מוכר בתעריף, מאפשר ביצוע של כל הפעולות במסגרת תוכנית הפיתוח של משק המים, רק צריך לתעדף ולקדמם באופן מידי. אודה להתערבותכם באופן מידי לקידום הפעולות הנ"ל להצלת החקלאות

בכבוד רב,

אורי יהודה אריאל הכהן
שר החקלאות ופיתוח הכפר

העתקים:

ח"כ בנימין נתניהו, ראש הממשלה
מר שלמה בן אליהו, מנכ"ל משרד החקלאות ופיתוח הכפר
מר גיורא שחם, מנהל רשות המים
חברי מועצת רשות המים
ד"ר אסף לוי, מנהל אגף גורמי ייצור, משרד החקלאות ופיתוח הכפר
אודי אדירי, סגן הממונה על התקציבים במשרד האוצר
התאחדות חקלאי ישראל